GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 74. Mercurĭ 3 (15) Aprilie 1885.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu I Aprilie st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
„ şése „ 6 „
„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ 9 francĭ } în aurŭ séu în hârtiă cu adausulŭ aginului.
„ şése „ 18 „
„ unŭ anŭ 36 „

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ binevoiască a-şĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḑiarului.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“

Braşovŭ, 2 (14) Aprilie 1885.

Unulŭ din organele de frunte ale oposiţiunei moderate maghiare asémĕnă statulŭ ungarŭ de aḑĭ cu o corabiă, care plutesce pe imensulŭ oceanŭ fără cârmă tare şi fără compasŭ. Valurile suntŭ liniştite şi sórele lucesce încă pe firmamentŭ. Corabia se mişcă purtată de vêntulŭ linŭ alŭ mării în susŭ şi în josŭ, dar nicĭ o ţintă, nicĭ unŭ viitorŭ sigurŭ nu-i surîde; nimenea nu scie unde o vorŭ duce valurile capricióse; cârmaciulŭ şi-a perdutŭ facultatea de a o mai conduce.

Ce-o sĕ fie de acéstă corabiă — întrébă numita fóiă — dacă viscolele ce dormŭ încă aḑĭ la fundulŭ mării se vorŭ descătuşá şi vorŭ cutrierá lumea întrégă?

Eunucii politicĭ, cari încunjură aḑĭ pe cârmaciulŭ fár' de cârmă, se gândescŭ ei óre la o asemenea eventualitate, orĭ suntŭ de părere că marea va rĕmâné în vecĭ totŭ aşa de lină ca acum?

Când a ḑisŭ, că cârmaciulŭ statului şi cu ajutorii sĕi nu se pregătescŭ pentru a întêmpina furtuna, ce póte întuneca cerulŭ patriei, organulŭ oposiţionalŭ de sigurŭ, că nu s'a gânditŭ la talismanulŭ, ce'lŭ ducŭ ei cu sine, la pânza maghiarisărei? De vorŭ întinde acéstă pânză în potriva viscolului cine dintre cei ce încungiură aḑĭ pe norocosulŭ cârmaciu va mai fi în dubiu, că naia va sbura dreptŭ în portulŭ salvatorŭ?

Povoiulŭ slavŭ, chaosulŭ ce se póte nasce în Orientŭ în casulŭ unui rĕsboiu dintre Rusia şi Anglia, crisa financiară şi economică, tóte aceste suntŭ nimicŭ faţă cu puterniculŭ catargŭ alŭ maghiarismului militantŭ. Adevĕratulŭ periculŭ consistă în agitaţiunile propriilorŭ fii ai patriei. Dacă aceste agitaţiunĭ vorŭ fi sdrobite, cine de ce se mai póte teme?

Marinarii se adună în Clujiu, ca sĕ sfinţéscă pânza salvatóre a maghiarismului violentŭ, şi ce se întêmplă?

Ludovicŭ Kossuth trămite binecuvêntarea sa prin firulŭ electricŭ. Bĕtrânulŭ guvernatorŭ, personificarea fanatismului de rassă modernŭ, ce îmbată aḑĭ pe conducĕtorii corabiei şi pĕ argaţii lorŭ, le adreséză acestora din Turinŭ următórele cuvinte:

„Transilvania e mâna dréptă a patriei nóstre. Fiecare palmacŭ de pămêntŭ, ce se pierde aicĭ pentru maghiarismŭ, ameninţă caracterulŭ de statŭ milenarŭ alŭ patriei nóstre maghiare. A paralisá în direcţiune patriotică agitaţiunea disolvătóre inimică Maghiarilorŭ, a susţiné maghiarismulŭ, a recâştigá terêmulŭ pierdutŭ, a desvoltá cultura maghiară: este o nisuinţă a propriei apĕrări, pe care ar trebui sĕ-o sprijinéscă fiecare ungurŭ. Oferŭ 100 fl. pentru fondulŭ reuniunei. Primiţĭ acestŭ obolŭ cu indulgenţă dela Maghiarulŭ făr' de patriă.“

Bucuriă nespusă între marinarii-eunucĭ politicĭ, căcĭ Kossuth vorbesce şi cuvintele ce le pronunţă îĭ suntŭ şoptite de însuşĭ „Dumneḑĕulŭ Maghiarilorŭ.“ Banii ce-i trămite suntŭ „banĭ sfinţĭ.“ Cerіulŭ se deschide şi ângerii strigă: Gloriă celorŭ ce arboréză drapelulŭ maghiarisărei. Mamelucii din tabera guvernamentală îşĭ sarŭ din piele de fericire, că Kossuth, însuşĭ Kossuth întinde mâna stăpânului lorŭ şi glasulŭ lui sĕ unesce cu glasurile cetei lorŭ.

Aşa este. Causa maghiarisărei trebue sĕ fie sfântă, décă Kossuth o ḑice. Póte sĕ hotărască Saşii şi Românii din judeţulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ câtŭ vorŭ voi, că nu este bine ca funcţionarii judeţenĭ sĕ ia parte la o reuniune cu nisce năsuinţe, ce turbură pacea dintre naţionalităţĭ, căcĭ puternicului Tisza îĭ este întru nimicŭ d'a anulá decisiunea lorŭ şi — însuşĭ Kossuth dă întărire acestei procederĭ.

Marea e încă lină şi sórele lucesce cu blândeţe asupră-i. Ce va fi însĕ de corabia statului dacă o furtună grea va nĕvălì asupră-i. Fi-vorŭ de ajunsŭ ordonanţa lui Tisza, obolulŭ lui Kossuth şi entusiasmulŭ celorŭ mititei din Clujiu d'a o salvá? —

CRONICA POLITICĂ.

Cu mare încordare se aşteptă scirile din Londra şi din Petersburg în cestiunea încăerărei dela rîulŭ Kuşk, căcĭ după cum stau lucrurile până acum, nimenea nu póte ḑice, că pacea europénă n'ar fi ameninţată. Dacă conflictulŭ de graniţă afganŭ nu se va puté altfelŭ resolva decâtŭ prin rĕsboiu, atuncĭ e mare temere că şi alte puterĭ europene vorŭ fi têrĭte în vêrtejulŭ evenimentelorŭ. Cea dintêiŭ putere, care va suferi urmările unui rĕsboiŭ anglo-rusŭ, este Turcia şi de atitudinea ce o va lua ea atêrnă multŭ chiar starea peninsulei balcanice. Cacĭ, dacă Pórta va permite flotei engleze sĕ trécă prin Dardanele, Rusia va considera acestŭ pasŭ ca o duşmăniă din partea Porţii şi ar putea ridica marĭ furtunĭ la Balcanĭ, în faţa cărora Austro-Ungaria nu va sta nicidecum indiferentă. Atuncĭ întêlnirea dela Skiernevice s'a făcutŭ în vederea acestorŭ evenimente şi tóte asigurările de pace date de diferitele cabinete au fostŭ numai unŭ paravanŭ, dupa care s'au pregătitŭ evenimentele ce se desfăşóră, au fostŭ făcute mai multŭ pentru liniştirea momentană a poporelorŭ. Telegramele cele mai nouĕ, ce e dreptŭ, spunŭ, că Bismarck 'şi-ar fi luatŭ asupră'şĭ sarcina de a împăca pe cele douĕ state ce stau sĕ 'şi mĕsóre puterile, şi dacă cancelarulŭ germanŭ voiesce în adevărŭ pace, atuncĭ negreşitŭ că 'i va succede a înlătura pericululŭ ce ameninţă pacea Europei, şi ne îndreptăţeşte a crede acéstă împrejurarea, că Bismarck, când a voitŭ, a resolvatŭ cestiunĭ şi mai grele. »Voss. Ztg.« anunţă, că guvernulŭ germanŭ a propusŭ atâtŭ în Londra, câtŭ şi în Petersburg, ca cérta de graniţe sĕ se supună hotărîrei unei puterĭ neutre. Pe de altă parte »Kreuzztg« e informată din Parisŭ, că ambasada rusă de acolo nu scie nimicŭ de vre-o mijlocire a Germaniei; ba din contră plecarea marelui principe Nicolae la Petersburg se consideră ca o dovadă, că situaţiunea e fórte seriósă.

*

»Economist« din Londra, scriindŭ despre conflictulŭ afganŭ, ḑice că pentru Rusia rĕsboiulŭ nu însemnéză altceva, decâtŭ bancruta însoţită póte şi de o revoluţiune; din contră pentru Anglia ar fi favorabilŭ comerţului. Unŭ rĕsboiu între Anglia şi Rusia ar fi negreşitŭ o calamitate, ḑice numitulŭ ḑiarŭ, dar suntŭ ocasiunĭ, carĭ silescŭ o naţiune sĕ alégă între rĕsboiu şi insultă naţională, şi acţiunea lui Komarov ne dă o astfelŭ de ocasiune. Inainte de a începe tratărĭ de înţelegere, Lumsden cere, ca trupele rusescĭ sĕ se retragă. »Statist« nu mai pune nicĭ unŭ preţŭ pe angajamentele rusescĭ; Anglia trebue ia în apĕrare pe Emirulŭ Afganistanului, dacă nu vrea sĕ se vadă în faţa a doi duşmanĭ. »Spectator« susţine, că rĕsboiulŭ e inevitabilŭ, dacă acţiunea lui Komarov nu se desaprobéză şi trupele rusescĭ nu se retragŭ; numitulŭ ḑiarŭ nu crede, că guvernulŭ rusŭ va împlini cererea Angliei. »Globe« îşĭ esprimă părerea, că timpulŭ până la sosirea rĕspunsului lui Komarov despre causa ciocnirii dela Kuşk, îl va folosi Rusia spre a se pregăti pentru o invasiune a trupelorŭ sale în Afganistanŭ. »Globe« recomandă, ca lordulŭ Dufferin, vice-regele Indiei, sĕ trimétă unŭ corpŭ de armată la Quettah, deórece rĕspunsulŭ lui Komarov are sĕ fie nesatisfăcĕtorŭ; guvernulŭ englesŭ sĕ profite de acestŭ timpŭ, concentrândŭ în Belugistanŭ o armată puternică. O telegramă din Londra cătră »Frankfurter Zeitung« spune, că ministrulŭ englesŭ de rĕsboiu Hartington proiectase sĕ propună Luna trecută, în camera comunelorŭ, convocarea primei reserve a armatei în numĕrŭ de 60,000 de ómenĭ, a miliţiei întregĭ şi a reservei flotei pentru scopurĭ de apĕrare.

*

In privinţa meetingurilorŭ ce le ţinŭ Sêrbii macedonenĭ, »N. fr. Presse« a primitŭ din Sofia o scrisóre, în care i se comunică, că meetingulŭ din Pirot a fostŭ opritŭ de guvernulŭ sêrbescŭ de téma unei contra demonstraţiunĭ bulgărescĭ. Agitatorii politicĭ ai Serbiei voiescŭ sĕ se recompenseze regatulŭ lorŭ cu teritoriile sêrbo-macedonene pentru ocuparea Bosniei şi Erţegovinei de cătră Austro-Ungaria şi se crede, că chiarŭ guvernulŭ sêrbescŭ 'şi-arŭ avé mâna în jocŭ, sprijinindŭ aceste agitaţiunĭ din tóte puterile. Calendarulŭ sêrbŭ »Vardar«, ce s'a introdusŭ în Macedonia, ar fi, se ḑice, unŭ mijlocŭ de agitaţiune pusŭ în lucrare chiarŭ de guvernulŭ sêrbescŭ. Dacă acesta a interḑisŭ ţinerea meetingului sêrbŭ în Pirot, acésta a facut'o ca sĕ nu compromită pe acei politicĭ sêrbĭ, carĭ 'şĭ-au înscrisŭ pe stindardulŭ lorŭ „idea marei Sêrbii« şi carĭ combatŭ politica orientală a Austro-Ungariei. Totŭ aşa, ḑice corespondentulŭ lui »N. fr. Presse«, stă lucrulŭ şi cu meetingulŭ intenţionatŭ în Belgrad asupra cestiunei bosniaco-erţegovinene; elŭ susţine că acestŭ meetingŭ este mai multŭ o demonstraţiune în contra Austro-Ungariei, decât în contra Bulgariei.

*

„Pol. Corr.« află din Petersburg, că ministrulŭ rusŭ de rĕsboiu a presentatŭ consiliului imperialŭ unŭ proiectŭ de a se recruta în anulŭ acesta 230,000 de ómenĭ. Acelaşĭ ḑiarŭ e informatŭ din Odesa, că admiralulŭ din Nikolajev a primitŭ ordinŭ dela marele admiralŭ, marele principe Alexis, ca sĕ înarmeze câtŭ mai repede şi sĕ ţiă în serviciu corăbiele de rĕsboiu ancorate în acelŭ portŭ. La începutulŭ lui Maiu corăbiile sĕ plutéscă deja pe mare. Prin urmare tóte semnele suntŭ că rĕsboiu va fi între Anglia şi Rusia.

Procesulŭ din Deva
VI.
Actŭ de acusaţiune.
(Urmare din Nr. de erĭ).

Relativŭ la legea de naţionalitate a amintitŭ încă şi aceea, că ar fi datoria guvernului, la numirea funcţionarilorŭ sĕ fiă cu privire la naţionalităţile, cari în respectivele cercurĭ facŭ maioritatea — şi apoi cu considerare la aceste sĕ se numéscă preşedinţii tribunalelorŭ şi comiţii supremĭ.

Pune întrebarea: câţĭ funcţionarĭ românĭ sunt la judecătorii şi alte funcţiunĭ de statŭ? Este óre corĕspunḑĕtorŭ numĕrulŭ funcţionarilorŭ românĭ numĕrului de trei milióne alŭ Românilorŭ? Câţĭ comiţĭ supremĭ românĭ sunt? Rĕspunsŭ: nicĭ unulŭ. — La care oficiu de statŭ se potŭ ei (Românii) folosi de limba lorŭ proprià? — La nicĭ unulŭ, ci din contră la judecătorii şi la autorităţile politice se încheiă protocóle în o astfelŭ de limbă, pe care

poporulŭ românŭ nu o pricepe, de unde apoi se nascŭ daune marĭ.

Legea despre naţionalitate, sancţionată de Maiestatea Sa, nu este luată în consideraţiune; guvernulŭ nu'şĭ face datoria; legile sancţionate nu le pune în aplicare. Cum vorŭ puté avé dar încredere faţă cu unŭ guvernŭ, care numai acele legĭ le aplică asupra lorŭ, carĭ vorbescŭ despre sarcinĭ, dar nu şi pre acele, carĭ sunt favorabile; şi după ce ei sunt eschişĭ de la funcţiunĭ, suntŭ eschişĭ totodată şi din camera deputaţilorŭ, căcĭ de-o parte funcţionarii nu aplică legile aşa, cum ar trebui, ér pe de altă parte, fiindŭ legea electorală atâtŭ de măiestrită, încâtŭ, avêndŭ în vedere cercurile electorale împărţite cu nedreptulŭ, vre-o trei mii alegĕtorĭ maghiarĭ alegŭ unŭ deputatŭ, până când 40—50 mii de Românĭ abia alegŭ unulŭ; astfelŭ, deşi legile la aparinţă sunt drepte şi liberale, în faptă însĕ se comitŭ cele mai marĭ nedreptăţĭ.

Aceste tóte dovedescŭ, că guvernulŭ faţă cu naţiunea română nu este sincerŭ, ci din contră o persecută de aci urméză, că încrederea lorŭ (a Româniloru) faţă cu guvernulŭ scade pe ḑi ce merge.

Mai departe a amintitŭ, că acuma religiunea şi naţionalitatea lorŭ este ameninţată de unŭ mare pericolŭ, că Românii sunt locuitorii vechĭ ai ţĕrei, éră Ungurii străinĭ, carĭ numai prin ocupaţiune au devenitŭ stăpânitorii situaţiunei, ceea ce nu o iau în considerare; că prin proiectulŭ de lege despre scólele secundare voiescŭ a le scóte limba din biserică, ca şi către D-ḑeŭ sĕ se róge în limba maghiară, astfelŭ deschiḑêndŭ terenulŭ unei limbe străine; că desdăunarea urbarială a fostŭ făcută în folosulŭ Ungurilorŭ şi în detrimentulŭ Româniloru.

Avêndŭ în vedere, că Avramŭ Tincu, — parte conformŭ propriei sale recunóscerĭ, parte conformŭ fassiunelorŭ de martorĭ — tóte acestea le-a ḑisŭ; considerândŭ, că tóte acestea nu stau nicĭ într'o legătură cu cele douĕ propunerĭ suplimentare provocate de dênsulŭ, nicĭ nu formézà unŭ ce întregŭ, carele ar fi în consonanţă cu acele, ci ele suntŭ unŭ conglomeratŭ de frase bombastice, ceea ce asupra masei conferinţei, de o cultură inferióră, n'a produsŭ alt-ceva, decâtŭ ură; — considerândŭ, că acestea observaţiunĭ bombastice, în mijloculŭ unui sgomotŭ mare, au fostŭ împărtăşite de aprobarĭ:

Este nenegabilŭ că acusatulŭ, în decursulŭ vorbirei sale, a fostŭ inspiratŭ de ura naţională, dândŭ aceste vorbirĭ astfelŭ de direcţiune, prin care a fostŭ condusŭ pe unŭ tĕrêmŭ alunecosŭ; şi agerimea construcţiunilorŭ sale a avutŭ de scopŭ în modŭ evidentŭ, a aţiţa ura valachilorŭ în contra Ungurilorŭ; şi ce e dreptŭ, şi-a ajunsŭ scopulŭ, căcĭ nu numai în decursulŭ adunărei s'au arĕtatŭ iritaţiunĭ, ci numai decâtŭ după acésta adunare, ca o consecuenţă a ei, în părţile Zarandului s'au ivitŭ ast-felŭ de întêmplărĭ, din ansa cărora, chiarŭ pentru delictulŭ agitaţiunei succesive în scurtŭ timpŭ au fostŭ puse în cursŭ trei investigaţiunĭ criminale separate înaintea judecătoriei reg. de cercŭ din Baia de Crişiu, ceea-ce se va dovedi cu actele, cari suntŭ a se procura. Conformŭ acestora, intenţiunea acusatului Avramŭ Tincu îndreptată spre agitaţiune — pe lângă tótă negarea sa — este documentată.

Ioanŭ Papiu, ce e dreptŭ, négă, că dênsulŭ prin cuvêntulŭ presidialŭ de închidere ar fi impusŭ poporului românŭ, ca cele auḑite sĕ şi-le noteze bine şi sĕ le rĕspândéscă şi între cei carĭ n'au fostŭ de faţă, dér considerândŭ, că acusatulŭ a datŭ cuvêntulŭ lui Avramŭ Tincu, cuvêntŭ, carele după enunţarea conclusului, a fostŭ de prisosŭ şi că oratorului nu i-a retrasŭ cuvêntulŭ, deşi acesta în continuu a vorbitŭ cu scopŭ de a produce agitaţiune, ci acele construcţiunĭ de unŭ efectŭ periculosŭ le-a ascultatŭ şi a lăsatŭ sĕ fiă auḑite până în sfêrşitŭ; şi considerândŭ, că a ţinutŭ adunarea în biserică, cu unŭ poporŭ, carele întrunesce în sine numai religiunea, dar nu şi naţionalitatea (egy vallást és nem nemzetiséget egyesitő népel) şi astfelŭ i-a datŭ o ponderositate mai mare, prin urmare scopulŭ i-a fostŭ a produce efectŭ; şi considerândŭ, că cuvêntulŭ de închidere prin fasiunea martorilorŭ este doveditŭ; faţă cu negaţiunea sa, participarea la delictulŭ de agitaţiune, adecă conlucrarea, aţintită spre producerea urei între Valachĭ şi Ungurĭ, este documentată.

Martorii apĕrătorĭ ascultaţĭ, neputendŭ adeveri prin fasiunĭ precise scusele acusaţilorŭ, probele de mai susŭ n'au fostŭ nicĭ decâtŭ micşo·ate prin deposiţiunile lorŭ.

Condiţiunile prescrise în § 156 a procedurei criminale, neputêndŭ fi aplicate faţă cu acusaţii, ei au fostŭ lăsaţĭ şi mai departe pe piciorŭ liberŭ.

Din şedinţa tribunalului reg. ca forŭ criminalŭ, ţinută în 29 Septemvre 1883.

Solyom Fekete m. p. Bodó Sándor m. p.
preşedinte. natorŭ.

Contra acestui actŭ, acusaţii au însinuatŭ recursu.

VII.

Apelulŭ d-lui Ioanŭ Papiu.

Onorabilŭ Tribunalŭ reg.!

In procesulŭ criminalŭ, intentatŭ contra d-lui Dr. A. Tincu şi subscrisului, pentru delictŭ de agitaţiune, însinuândŭ deja apelŭ contra actului de acusaţiune de datulŭ 29 Septemvre 1883. Nr. 4598/83 crim., îmĭ i-au voiă a presentá Motivele apelului în următórele:

1. In sensulŭ § 1 din codulŭ penalŭ, numai acelŭ faptŭ se consideră de crimă sĕu delictŭ, pe care legea îlŭ declară de atare; — deórece însĕ faptele séu neglesele espuse în actulŭ de acusaţiune nu conţinŭ unŭ subtractŭ, la care sĕ se potă aplicá §§-ii 171 şi 172 din cod. pen., prin urmare investigaţiunea neavêndŭ basa legală este a se sistá; ba nicĭ ordinarea ei n'a avutŭ vre-unŭ înţelesŭ basatŭ.

2. O resoluţiune de acusaţiune numai în acelŭ casŭ póte avé locŭ, décă inculpatulŭ póte sĕ fie cu dreptŭ cuvêntŭ acusatŭ. Motivele provocate în actulŭ de acusaţiune însă, carĭ mai multŭ ar puté sĕ producă unŭ surîsŭ, decâtŭ sĕ servéscă de basă a unui verdictŭ seriosŭ, nicĭ decâtŭ nu suntŭ îndestulitóre, pentru ca în virtutea acelora eu, sĕu orĭcine altulŭ sĕ pótă fi acusatŭ, deórece acele, mai multŭ tracteză despre unele părerĭ de partidŭ politicŭ cu valóre individuală şi unilaterală, carĭ arŭ puté sĕ servéscă de materialŭ pentru unŭ articulŭ de ḑiarŭ, dér ele nicĭ decâtŭ nu constitue fapte punibile; prin consecinţă este cu neputinţă a deduce din ele o justă acusaţiune.

3. In resoluţiunea de acusaţiune nu suntŭ precisate cuvintele prin carĭ eu, în modulŭ espresŭ în § 171 şi cu deosebire în alŭ doilea alineatŭ alŭ § 172, »aşŭ fi agitatŭ pe o clasă, naţionalitate orĭ confesiune în contra celeilalte«; decĭ fără indicarea acelorŭ espresiunĭ, carĭ singure potŭ sĕ constitue adevĕratulŭ faptŭ de agitaţiune, n'am pututŭ sĕ fiu cu dreptŭ cuvêntŭ acusatŭ.

4. Faptulŭ atribuitŭ mie, aseminea nu conţine nimica demnŭ de pedepsitŭ, deórece eu, în calitate de preşedinte, am consideratŭ vorbirea ţinută de d. Dr. A. Tincu nu numai obiectivă, ci chiar corĕspundĕtóre şi între marginele legei, întocmai ca comisarulŭ de poliţiă din apropiere şi procurorulŭ r. ung., carele asemenea a participatŭ la acea adunare, şi după ce dară vorbirea numitului nu conţine nimica demnŭ de pedepsitŭ, aşa nicĭ eu nu potŭ sĕ fiu trasŭ la rĕspundere; altmintrea calificaţiunea de »participante«, mai multŭ apésă pe acum numiţii, decâtŭ pe mine.

Imprejurarea, că încâtŭ propunerea d-lui Dr. Avramŭ Tincu a fostŭ de prisosŭ şi încâtŭ aşŭ fi avutŭ eu datorinţa a-i detrage cuvêntulŭ, nu póte avé nicĭ o basă, deórece prin acésta nu se póte constatá şi justificá unŭ faptŭ punibilŭ, prin urmare motivarea relativă la acéstă împrejurare nu documentéză chiar nimicŭ.

5. Agitaţiunea consistă în aceea, ca inculpaţii sĕ provóce pe cine-va spre a comite o crimă sĕu unŭ delictŭ. — In resoluţiunea de acusaţiune însĕ nicĭ cu unŭ cuvêntŭ nu se ḑice, că eu prin cari cuvinte şi în ce modŭ m'am nĕzuit a provocá pe cineva directŭ, ca sĕ comită o »crimă sĕu unŭ delictŭ,« aşa ceva nicĭ martorii nu afirmă, ci numai îşĭ închipuescŭ sĕu ei înşi-şĭ tragŭ consecinţele. Decĭ dér cum sĕ potŭ fi eu acusatŭ atuncĭ, când tóte aceste nicĭ măcar nu se afirmă în contra mea?

Sĕu doră, esercitarea dreptului constituţionalŭ numai Maghiarilorŭ este permisă şi numai ei suntŭ îndreptăţiţĭ de a se consultá asupra gravaminelorŭ lorŭ constituţionalĭ?

După ce a consultá asupra gravaminelorŭ constituţionalĭ fie-care cetăţénŭ este îndreptăţitŭ, cum şi pe ce temeiu suntemŭ noi acusaţĭ atuncĭ, când şi noi amŭ consultatŭ asupra aceluia numai între marginele permise de lege?

Fiind dér permise consultările asupra gravaminelorŭ constituţionalĭ, acele nu potŭ sĕ formeze unŭ faptŭ punibilŭ chiar nicĭ în casulŭ, când ele nu ar fi pe placulŭ acelora, cari profeséză o altă părere politică; prin urmare unŭ faptŭ punibilŭ consistă numai în comiterea unei crime séu a unui delictŭ.

Unde suntŭ dér cuvintele, cari forméză faptulŭ obiectivŭ alŭ agităţiunei? Suntŭ ele óre memorarea întêmplărilorŭ din trecutŭ? sĕu suntŭ ele împrejurarea, că noi Românii nu suntemŭ, căcĭ nu putemŭ fi — mulţămiţĭ cu situaţiunea politică actuală?

Atuncĭ Domnilorŭ, trageţĭ la rĕspundere pe redactorii foilorŭ, pe conferenţiarii, ce se ocupă cu cestiunĭ politice; pe oratorii adunărilorŭ de poporŭ şi alţii; şi cu deosebire pe editorii poesielorŭ revoluţionare ale lui Petöfy, relative la agitaţiunĭ contra casei domnitóre şi-a membrilorŭ ei; pe editorii scrierilorŭ de asemenea cuprinsŭ ale lui Ludovic Kosuth supra-numitŭ »marele patriotŭ esilatŭ;« pe membrii reuniunilorŭ de maghiarisare; pe întemeitorii fundaţiunilorŭ poreclite »patriotice;« pe judele şi procurorulŭ politicŭ, şi numai după aceea ridicaţĭ pétra şi aruncaţĭ asupra nostră!

6. Fasiunile martorilorŭ numiţĭ în actulŭ de acusaţiune, — fiind causa de sub întrebare o causă politică, — nu potŭ avé nicĭ o greutate; căcĭ abstrăgêndŭ dela împrejurarea, că acele fasiunĭ nu conţinŭ nimica, ce ar conchide la o „directă provocare spre a se comite o crimă. sĕu unŭ delictŭ«; ei (martorii) în multe privinţe suntŭ interesaţĭ; de altă parte, cei mai mulţĭ dintre ei, necunoscêndŭ limba română, şi atâtŭ mai puţinŭ natura şi ideotismele ei, nu potŭ sĕ aibă o completă cunoscinţă despre adevĕratulŭ ei înţelesŭ alŭ cuvintelorŭ esprimate.

Scurtŭ: nu subverséză nicĭ unŭ motivŭ binecuvêntatŭ, că acestŭ actŭ criminalŭ care şi altcum a făcutŭ o rea impresiune, sĕ mai amărască spiritele şi aşa fără causă destulŭ de iritate.

Dreptŭ aceea, basatŭ pe aceste şi alte motive, — pe cari cu acéstă ocasiune înadinsŭ le-amŭ retăcutŭ, — rogŭ pe onorabila Tablă regéscă, sĕ binevoiéscă a pune afară din valóre resoluţiunea întêmpinată, carea fără vr'unŭ motivŭ legalŭ ţintesce a provoca o adevĕrată discordiă între pacînicii cetăţenĭ.

Cu respectŭ
Ioanŭ Papiu m. p.

—o—

SCIRILE ḐILEI.

La adunarea de constituire a reuniunei de maghiarisare din Cluşiu au luatŭ parte, după cum spunŭ foile din Cluşiu, mai numai persóne oficiale: deputaţĭ, primarĭ, fişpanĭ, inspectorĭ şi directorĭ de scóle, profesorĭ, judecătorĭ redactorĭ d'ai foilorŭ unguresci etc. Junimea maghiară universitară din Cluşiu are de gândŭ sĕ intre în corpore ca membru fundatorŭ cu 500 fl. Filiale s'aŭ mai înfiinţatŭ în Oderheiu şi Bürkös; se ḑice că se vorŭ mai înfiinţa în Mediaşu, Sighişóră şi Cohalmŭ. De frasele bombastice ale „patrioţilorŭ« nu mai vorbimŭ, n'aŭ vaióre decâtŭ pentru ḑiua de 1 Aprilie românescŭ.

FOILETONŬ.

Martirii Crucii din ambele Dacii.

(Urmare).

Acelea mĕsurĭ furŭ luate şi pentru cetăţenii Dorostolului (Dristorulŭ, Silistria). Dér aicĭ mĕsurile erau pre târḑiu luate, pentru că toţĭ notabilii primiseră religiunea creştină. Aicĭ ordonă ca în trei ḑile sĕ nu se mai afle creştinĭ şi arse tóte casele de rugăciune ale creştinilorŭ. Sf. Emilianŭ era robŭ alŭ tribunului din Dorostol şi celŭ mai credinciosŭ alŭ casei domnului sĕu, împărtăşindu-se de tóte secretele stăpânului sĕu, era şi îngrijitorŭ alŭ casei şi alŭ domeniilorŭ (moşielorŭ) acestuia. Acestŭ Emilianŭ era iniţiatŭ în religiunea creştină de însuşĭ domnulŭ sĕu, la care se bucura de o mare favóre. Martirulŭ vĕḑuse în noua reformă a lui Cristŭ libertatea şi egalitatea omului. »Nu este robŭ, nicĭ liberŭ, nu este Elinŭ séu Romanŭ, nu este parte bărbătéscă, nicĭ femeiască, mai preferatŭ înaintea lui Dumneḑeu, ci toţĭ întru Christosŭ suntŭ una,« ḑice Pavelŭ. Cine sémte mai multŭ apĕsarea sclăviei decâtŭ acela, care pórtă jugulŭ? Cine cunósce mai bine valórea libertăţii, decâtŭ sclavulŭ? De aceea clasa ce sufere s'a vĕḑutŭ adesea cea dintêiu în fruntea reformelorŭ progresive éră Patricii séu clasele nobile din imitaţiă séu de nevoiă întinseră mâna reformelorŭ. Tribunulŭ din Dorostolŭ basatŭ pe posiţiunea sa, pe amorulŭ concetăţenilorŭ şi chiar pe alŭ sclavilorŭ sĕi, susţinù cu pieptulŭ causa coreligionarilorŭ sĕi. Când Capitolinŭ se ospĕta la masă cu amicii sĕi, ceilalţĭ cetăţenĭ creştinĭ, conspirândŭ cu tribunulŭ lorŭ contra idololatriei, puseră focŭ la tóte capiştele din Dorostolŭ cu mâna martirului Emilianŭ; unŭ popă idololatru alergă iute şi intrândŭ în sala de ospĕţŭ unde se desfăta Capitolinŭ cu amicii sĕi, comunică prefectului arderea capiştelorŭ şi dĕrêmarea idolilorŭ.

Tótă adunarea se turbură, veselia se prefăcù într'o profundă întristare. Toţĭ alergară cu garda cetăţenéscă în tóte părţile, ca sĕ afle pe culpabilii. In astă turburare se prinse unŭ creştinŭ venindŭ dela ţerina sa şi care îşĭ avea locuinţa lângă una din aceste capiştĭ; pe acesta îndată îlŭ punŭ la tortură, ca sĕ afle pe autorii acestei catastrofe. Vĕḑêndŭ Sf. Emilianŭ, că fapta sa va causa mórţea coreligionarului sĕu nevinovatŭ, merse la prefectŭ şi declarându-se singurŭ de incendiarŭ ḑise: »Mai suntŭ câteva sute ca mine, carĭ amŭ juratŭ rĕsbunare contra Dumneḑeilorŭ voştri şi te încredinţezŭ, Capitoline, că câtŭ timpŭ nu vei suferi pe creştinĭ a'şĭ avé bisericile lorŭ aicĭ, nicĭ capiştele vóstre nu vorŭ mai esista.«

Capitolinŭ cercă în totŭ chipulŭ sĕ afle şi pe ceilalţĭ conjuraţĭ, dar nu putù afla nimicŭ din gura lui Emilianŭ, de aceea îlŭ puse la mare tortură. După aceea îlŭ condamnă la ardere cu focŭ. Ostaşii scóseră pe Emilianŭ afară din cetate şi făcură unŭ focŭ mare pe marginea Dunării, apoi aruncară de viu pe sfântulŭ în focŭ. Biserica serbéză pomenirea lui în 18 Iulie. Gautia, sora stăpânului sĕu şi cu alţĭ creştinĭ, adunară rĕmăşiţele lui şi le îngropară 3 stadii departe din cetate. După ḑece anĭ se ridică aicĭ o biserică în numele lui Emilianŭ, prin stăruinţa Gautiei.

Persecuţiunea decretată de Iulianŭ nu era produsă de vre unŭ zelŭ cătră ḑei şi Penaţĭ, ci mai multŭ din motivulŭ de a desbrăca creştinii de averile lorŭ, după cum a arĕtatŭ Capitolinŭ, care a cerutŭ dela cetăţenii Dorostolului sĕ plătéscă o litră de aurŭ, éră tribunulŭ, stăpânulŭ lui Emilianŭ, sĕ plătéscă o litră de argintŭ la tesaurulŭ imperiului.

St. Capitonŭ.

(287—340 d. Chr.)

In secululŭ alŭ treilea, patriarchulŭ Ierusalimului trimise mai mulţĭ preoţĭ şi Episcopĭ, ca sĕ propage evangelia şi sĕ boteze pe barbarĭ; între aceştia se afla şi unulŭ Eufremŭ, care propaga evangelia mai multŭ de ḑece anĭ şi întemeiă şi Episcopia numită a Goţiei, éră după mórtea acestuia se trimise dela Constantinopole unŭ órecare Euterie. In timpulŭ acesta inundară barbarii Dacia lui Traianŭ. Euterie părăsi episcopia Goţiei, se duse la Constano-

Zelosulŭ nostru tĕmplarŭ din Braşovŭ D. Vasilie Popovicĭ a dăruitŭ redacţiunei nóstre o »opincă« de lemnŭ cu inscripţiunea: »Horia, 1885,“ lucrată cu multă artă şi gustŭ. In opincă suntŭ aşeḑate două călimare într'o despărţitură, ér în a doua o pénă de scrisŭ frumosŭ sculptată, avêndŭ în capulŭ de susŭ o rótă între unŭ spicŭ de grâu şi unŭ ştuleiu de cucuruzŭ şi mai josŭ câţiva spinĭ. Redacţiunea nóstră aduce d-lui Popovici cele mai căldurόse mulţămirĭ, felicitându-lŭ în acelaşŭ timpŭ pentru ingeniósa ideă ce a avut'o, de a ne surprinde c'unŭ suvenirŭ atâtŭ de frumosŭ.

—0—

Medicułŭ de cercŭ D-r Nicolau Calefariu a fostŭ numitŭ de comitele din Sibiu medicŭ de ocolŭ onorarŭ alŭ ocolului judecătorescŭ Sĕlişte,

—0—

O ordinaţiune a ministrului de finanţe hotărăşce, ca cei restanţĭ cu ḑiua de eliberare din armată, dacă nu potŭ plăti taxa în banĭ, sĕ se aresteze cu o jumătate de ḑi până la 30 de ḑile. La 10 fl. restanţă séu mai puţin se socotesce o ḑi arestŭ. Propunerea de arestare o face inspectorulŭ de dare şi comisiunea administrativă decide asupra ei.

—0—

Joi séra, surorile Tacianu din Bucurescĭ vorŭ cânta în sala hotelului Nr. 1 pentru cea din urmă óră. Mica Rosa de 4 anĭ va cânta romanţa »Gondoleta« de V. Alexandri. Publicului românŭ i se oferă o bună ocasiune de a auḑi atrăgătórele cântece românescĭ, cântate de cele patru surorĭ cu multă pricepere şi dulceaţă. De aicĭ cântăreţele vorŭ pleca la Făgăraşŭ.

—0—

Astă séră se va da în sala hotelului Nr. 1 concertulŭ B. Risenberger.

—0—

Măsurarea oraşului. Deja din mijloculŭ lunei lui Martie a. c. s'a începutŭ însemnata măsurare a cetăţii şi a pădurii, — la care comuna cetăţii, cu atâta zelŭ a nesuitŭ fiindŭ baza unorŭ reforme însemnate; care taiă în viaţa comunală, — din partea respectivilorŭ întreprinḑĕtorĭ, a d-lorŭ ingineri Franz Hafferl şi Iosef Stern şi a directorului forestierŭ H. Brettschneider. In multe puncte, înălţimĭ şi respăntii în oraşulŭ nostru se vĕdŭ aşadară numĕrósele semne triangulare, pociumbĭ şi prăjinĭ. Inginerii şi geometrii întreprinḑĕtorilorŭ lucréză cu diligenţă şi locuitorii oraşului fură provocaţĭ printr'o publicaţiune a magistratului, sĕ sprijinéscă pe întreprinḑĕtorii lucrărilorŭ de mĕsurare, dândŭ desluşirĭ, evitândŭ conturbărĭ, cruţândŭ aparatele de mĕsurare aşeḑate. Noi voimŭ sĕ mai atragemŭ atenţiunea, că pentru vătămarea intenţionată şi rĕutăciósă a aparatelorŭ de mĕsurare este fixată o pedépsă de arestŭ până la 3 ḑile şi pedépsă în banĭ până la 100 fl. şi că mai cu sémă slujitorii, învĕţăceii, scolarii şi copii trebue sĕ fie în acéstă privinţă admoniţĭ din partea mai marilorŭ şi părinţiloru lorŭ. Noi recomandămŭ şi din parte-ne aceste lucrărĭ sprijinirei publicului şi vomŭ urmări cu mare interesŭ propăşirea lorŭ şi în urmă finirea lorŭ peste 2 anĭ.

Sinodulŭ din Sibiiu.

Sibiiu, 13 Aprilie n.

Inainte de a se deschide sinodulŭ archidiecesanŭ gr. or. convocatŭ pe ḑiua de Dumineca Tomii, P. Sf. Sa Metropolitulŭ a oficiatŭ sf. liturgiă în biserica Mitropoliei, fiindŭ de faţă numĕrosŭ publicŭ. Apoi deputaţii sinodului s'au întrunitŭ în sala seminarială, unde Prea Sânţia Sa ca preşedinte a deschisŭ prima şedinţă sinodală printr'unŭ discursŭ, în care arĕtândŭ, că este unŭ aderentŭ alŭ sinodalităţii, bineventă pe deputaţĭ. A ḑisŭ Escelenţa Sa în discursŭ, că pentru prosperarea lucrărilorŭ sinodului se cere, ca întregŭ sinodulŭ sĕ fie însufleţitŭ de virtuţile creştinescĭ: credinţa, speranţa şi iubirea, căcĭ numai în modulŭ acesta, neabătându-se adecă nicĭodată din calea cea dréptă, se póte lucră pentru binele bisericii. Altfelŭ, încheiă Prea Sânţia Sa, sinodulŭ nefiindŭ inspiratŭ de aceste virtuţĭ, causa cea sfântă se compromite împreună cu sinodulŭ.

Amŭ dori, ca aceste trei virtuţĭ creştinescĭ, ce le-a recomandatŭ sinodului, sĕ le pótă traduce mai ântêiu Prea Sfinţia Sa în fapte. Altfelŭ biserica cu greu va puté înainta, décă capulŭ ei nu va premerge cu esemplulŭ.

După discursulŭ de deschidere s'au alesŭ notarĭ provisorii: păr. protop. Danciu, păr. adm. protop. Iuliu Danŭ, d-nii Dr. Olariu, Dr. Todea, M. Voileanu şi P. Piposŭ. Deputaţii îşĭ presentară apoi spre verificare hârtiile credenţionale şi cu acésta s'a încheiatŭ prima şedinţă, anunţându-se cea următóre pentru a doua ḑi Lunĭ. N.

Convocare.

Reuniunea »Mariană« a învĕţătorilorŭ poporalĭ din districtulŭ Năsĕudului şi giurŭ va ţine adunarea sa generală ordinară pentru anulŭ curentŭ în Monorŭ la 26 şi 27 Maiŭ st. n. cu următórea

Programă:

1. Membrii asistă în corpore la celebrarea cultului divinŭ. 2. Cuvêntulŭ de deschidere prin preşedinte. 3. Alegerea comisiunilorŭ. 5. Raportulŭ comitetului. 6. Ţinerea de disertaţiunĭ şi tractate teoretice: a) Aplicarea remuneraţiunilorŭ şi pedepselorŭ în scóla poporală. b) Ce mijlóce va întrebuinţa învĕţătorulŭ spre a statori legătura de lipsă între scólă şi casa părintéscă. c) Cum sĕ se procédă la propunerea limbei maghiare în scólele poporale române. d) Observărĭ în contra obiceiului de a schimosi limba. e) Insemnătatea sciinţelorŭ realĭ şi modulŭ tractărei lorŭ în scóla poporală 7. Trei prelegerĭ practice: a) din istoria patriei, b) din fisică, şi c) din istoria naturală. 8. Publicarea ordinaţiunei măritului ordinariatŭ din Gherla, 30 Decembre 1884 Nru. 7354, cum şi a altorŭ disposiţiunĭ emanate dela locurile mai înalte. 9. Pertractarea altorŭ propunerĭ şi tractate de interesŭ pentru reuniune, ce se vorŭ însinua la timpŭ. 10. Desemnarea locului pentru proxima adunare generală. 11. Verificarea protocolului.

La acéstă adunare se invită toţĭ on. domnĭ membri.

Din şedinţa comitetului reuniunei »Mariane« ţinută în Năsĕudŭ la 30 Martie 1885.

Vice-preşedintele: **Cosma Anca.** Secretariulŭ: **Petru Tofanŭ.**

TELEGRAMĂ PART. A „GAZ. TRANS.“

Primimŭ aḑi din Năsĕudŭ următórea telegramă, care în partea ei din urmă nu o putemŭ bine descifra. Cuvintele, ce credemŭ că vorŭ fi a se adauge spre completarea sensului, le punemŭ între parentese:

„In 12 Aprile a fostŭ vicariulŭ (la Năsĕudŭ Sângeorgiu?) spre a instală pe Vasilie Popŭ de capelanŭ. Preste 450 capĭ de familii au protestatŭ gróznicŭ neprimindŭ instalarea, pentru că numai câţĭ-va mituiţĭ cu banĭ au umblatŭ a (pune?) capelanŭ (în) Năsĕudŭ-Sângeorgiu.“

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

Pesta, 14 Aprilie. — In conferinţa clubului partidei liberale, ministrulŭ justiţiei a schiţatŭ rĕspunsulŭ, ce are sĕ'lŭ dea la interpelaţiunile deputaţilorŭ Babeşŭ şi Orban în privinţa sentinţei de achitare a juriului din Sibiu în procsulŭ de pressă alŭ „Tribunei.“ Rĕspunsulŭ s'a luatŭ la cunoscinţă.

Londra, 14 Aprilie. — După unŭ consiliu de ministri, care a duratŭ două óre, ministrulŭ englesŭ Granville a conferitŭ cu ambasadorulŭ austro-ungarŭ Károlyi şi cu Hassan Fehmi paşa.

DIVERSE.

Greşelele telefonului. — »Le Bulletin du Téléphone“ scrie următórele: Unŭ abonatŭ alŭ reţelei telefonului din Parisŭ cere biroului centralŭ sĕ fie pusŭ în comunicaţiă cu medicułŭ sĕu. Abonatulŭ: »Soţia mea se plânge, că are o durere mare la céfă şi unŭ felŭ de greutate la stomacŭ.« Medicułŭ: »Trebue sĕ aibă malaria.« Abonatulŭ: „Ce e de făcutŭ?“ In acelŭ momentŭ funcţionarulŭ dela birou schimbă din greşélă comunicaţiunea şi nenorocitulŭ soţŭ primesce rĕspunsulŭ unui mecanicŭ, care dă o consultaţiă proprietarului unei marĭ morĭ cu aburŭ. Mecaniculŭ: »Credŭ că în întru este acoperită de rugină d'o grosime de mai multe milimetre. Las'o în timpulŭ nopţii sĕ se rĕcéscă şi diminéţă, mai nainte d'a o încălḑi, ia unŭ ciocanŭ şi bate'o cu putere. Ea apoi o pompă cu presiune mare şi spal'o bine.« Medicułŭ pentru marea lui mirare nu'şĭ a mai vĕḑutŭ de locŭ clientulŭ.

***

Unŭ arbore luminosŭ. — La 12 mile depărtare de Tuscarora e unŭ arbustŭ de aprópe 7 picióre înălţime, cu unŭ trunchiu, a cărui basă e de trei orĭ mai grósă de câtŭ mâna unui omŭ. Are nenumĕrate ramurĭ şi râmurele; acestŭ arbustŭ posede minunata proprietate în frunzişulŭ lui, că, în unele timpurĭ ale anului, e aşa de luminosŭ de póte fi vĕḑutŭ la o distanţă de peste o milă în noptea cea mai întunecósă, şi în imediata lui vecinătate emite o lumină în deajunsŭ, ca sĕ poţĭ citi tiparulŭ celŭ mai mĕruntŭ. S'a constatatŭ că proprietatea acésta luminósă e datorită unui felŭ de substanţă gumósă, care acopere fiecare frunḑă, şi că, frecând'o în mânĭ, acestea capĕtă lumina fosforescentă, iar frunḑa o pierde cu totulŭ. Amŭ fostŭ curioşĭ a sci ce speţiă de arbore este acesta, şi amŭ scrisŭ deja redacţiunei engleze The Farmer, de unde împrumutămŭ acésta, spre a ne da desluşirĭ. Le vomŭ împărtăşi imediatŭ cititorilorŭ. Ce grădină feerică nu s'ar putea întocmi cu arborĭ ca aceştia luminoşĭ!

☞ De aḑi încolo se va trimite fóia numai acelorŭ Domnĭ abonaţĭ, carĭ au solvitŭ abonamentulŭ pentru cuart. II-lea.

Administraţiunea Gazetei Transilvaniei.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

pole şi se plânse la împĕratulŭ Constantinŭ despre suferinţele creştinilorŭ din partea barbarilorŭ. După ce bătŭ Constantinŭ pe barbarĭ, se întórse Euterie érŭ în Episcopia sa şi aduse cu sine şi pe clericulŭ Capitonŭ. Când se apropiă Euterie şi cu ómenii sĕi de Dunăre, ilŭ împresură o cétă de barbarĭ, carĭ ilŭ omorîră, şi numai Capitonŭ şi încă cu doi diaconĭ scăpară. După mórtea lui Euterie locuitorii Daciei îşĭ aleseră de Mitopolitŭ pe Capitonŭ, care fŭ născutŭ în Dacia rîpénă. După ce se făcŭ archiereu puse cea mai mare silinţă sĕ facă creştinĭ şi pe barbarii, carĭ mai rĕmaseră printre Romanĭ. Totŭ Capitonŭ a botezatŭ pe Sava şi Sansalŭ. St. Capitonŭ, predicândŭ într'o ḑi poporului, se aprinsese atâta de tare, încâtŭ unulŭ din capii barbarilorŭ ḑise, că Capitonŭ vorbesce c'o limbă de focŭ. Acestŭ Mitropolitŭ a avutŭ sĕ sufere multe nevoi şi multe nĕcazurĭ dela barbarĭ. In 22 Dec. s'a datŭ sufletulŭ acestŭ învĕpăiatŭ Archiereu. Milostenia şi ajutorulŭ celui asupritŭ erau calităţile ce caracterisau pe acestŭ sfântŭ bărbatŭ. Archereii timpurilorŭ primitive sĕmĕnau dreptatea şi frăţia între ómenĭ, depărtândŭ desbinarea şi corupţia dintre fii lorŭ spiritualĭ.

St. Sava şi Sansalŭ.

(302—365 d. Cr.)

St. Sava e de origine Romanŭ din Dacia lui Traianŭ. Elŭ a trăitŭ pe timpulŭ lui Constantinŭ şi s'a iniţiatŭ în religinnea creştină de Capitonŭ. Pe timpulŭ, când Valente bătea pe barbarii din Dacia Traiană, St. Sava cu preotulŭ Sansalŭ predică poporului, ca sĕ se scóle în contra barbarilorŭ şi sĕ se unéscă cu fraţii lorŭ din Dacia Aureliană. Intre căpeteniile Goţilorŭ Atanarichŭ şi Fritigernŭ se nâscŭ discordiă, din care apoi se încinse între amêndouĕ partidele unŭ rĕsboiu sângerosŭ. Atanarichŭ învinse deocamdată pe Fritigernŭ, care fugĭ la Constantinopole, cerêndŭ ajutorulŭ Romanilorŭ bizantinĭ contra lui Atanarichŭ. Ducele Romanilorŭ Soranŭ trecŭ cu Fritigernŭ Dunărea şi începŭ nuŭ rĕsboiu sângerosŭ, în care Atanarichŭ fu învinsŭ. Pe când se petreceau acestea, unŭ nepotŭ alŭ lui Atanarichŭ cu numele Attaridŭ făcea marĭ cruḑimĭ printre Românii Daciei orientale. St. Sava fugi de frica lui Attaridŭ din reşedinţa lui şi se duse la unŭ amicŭ alŭ sĕu Gautinŭ, preotulŭ, érŭ Sansalŭ se duse la Constantinopole. Attaridŭ aflândŭ că Sava şi Sansalŭ s'au întorsŭ érŭ în reşedinţa sa, trimise tocmai în sĕrbătorile Pascilorŭ de ĭi prinse. Pe Sansalŭ ilŭ puse într'unŭ carŭ, fiind-că era bĕtrênŭ, érŭ pe Sava ilŭ duse legatŭ pe lângă carŭ. Ajungêndŭ în tabĕra barbarilorŭ, pe Sava ilŭ puse la cele mai cumplite muncĭ, apoi ĭi legă mânile la spate şi o pétră de grumaḑĭ, după aceea ilŭ aruncă în rîulŭ Musia în 12 Aprilie. Soranŭ după câţiva anĭ desgropă rĕmăşiţele lui Sava şi le trimise la biserica din Capadocia. Biserica serbéză pomenirea acestui Sfântŭ în 14 Aprilie.

Sta Gautia şi Doclida.

(320—374 d. Cr.)

Gautia era născută în Dacia lui Aurelianŭ în cetatea Dorostolŭ, unde frate-sĕu era tribunŭ. Ea de frica prefectului Capitolinŭ părăsi loculŭ nascerii sale şi se duse în Dafne (Constanţiola) la gura Argeşului. Pe când bărbatulŭ ei se puse în contactŭ cu Iugurichŭ, unulŭ din căpeteniile barbarilorŭ dela Dunăre, pe atuncĭ barbarii se băteau cu Bizantinii la Dunăre. Jugurichŭ opri straşnicŭ pe creştinĭ, ca sĕ se mai adune în biserică, pentru că elŭ îi învinuia, că facŭ conspiraţiunĭ contra lui. Pe când aceştĭ martirĭ se aflau în biserică, Jugurichŭ dêdŭ focŭ bisericii şi toţĭ arseră. Gautia şi cu fiica sa scăpară, din causă că în aceea ḑi nu merseră la biserică. Ele adunară rĕmăşiţele celorŭ arşĭ şi le duseră la Dorostolŭ. Gautia murĭ în Dorostolŭ, după ce a avutŭ a suferi cumplite chinurĭ din partea barbarilorŭ.

Aicĭ se nasce întrebarea: de ce astăḑĭ cei mai mulţĭ creştinĭ nu se mai ducŭ la biserică ca în timpurile primitive ale creştinismului? Biserica creştină la începutŭ unia prelângă misteriile sale religióse, binefacerea practică, adecă instituţiunĭ filantropice, scolĭ, spitale, ajutorŭ celui scăpătatŭ, cu unŭ cuvêntŭ caritatea evangelică pusă în lucrare. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	94.—
Rentă de hârtiă 5%	89.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	145.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	105.50
Bonurĭ rurale ungare	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	100.90
Bonurĭ croato-slavone	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	117.40
Renta de hărtiă austriacă	79.90
Renta de arg. austr.	80.30
Renta de aurŭ austr.	105 40
Losurile din 1860	139 —
Acțiunile băncei austro-ungare	839 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.25
Act. băncei de creditŭ austr.	281.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.86
Napoleon-d'orĭ	$9.93^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.45
Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Bursa de Bucuresci.
Cota oficială dela 29 Martie st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	—
Renta rom. amort. (5%)	$93^1/_2$	—
» convert. (6%)	$84^1/_4$	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	—
Credit fonc. rural (7%)	$99^3/_4$	—
» „ „ (5%)	84	—
» » urban (7%)	$96^1/_2$	—
» » » (6%)	$90^1/_2$	—
» » » (5%)	$81^1/_2$	—
Banca națională a României	1185	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	318	—
« » » Națională	230	—
Aurŭ	15.10%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ
din 14 Aprilie st. n. 1885.

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8.66	8.69
Argint românesc	8 60	8.65
Napoleon-d'orĭ	9.85	9.92
Lire turcescĭ	11.10	11.15
Imperialĭ	10.10	10.15
Galbenĭ	5.76	5.82
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.—
Ruble Rusescĭ	120.—	121.50
Discontulŭ	7—10 % pe anŭ.	

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se abona la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sz. 1827—1885 számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvszék mint tkvi hatoság közhirréteszi, hogy Pascu Ioan Dumitru végrehajtatónak Spuderca Ioan Dumitru s neje végrehajtást szenvedö elleni 106 frt. — kr. tökekövetelés as járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő a brassói 3199 sz. tjkben fekvő 3906 és 3907 ház számu ingatlanra az árverést 365 frt. ezennel megálapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885 évi junius hó 5-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvszék tkkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándekozok tartoznak az ingatlan becsáránaŭ 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881 LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyamma. számitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügymintszteri rendelet 8 §-ában kijelött óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 év 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánâtpénznek a biroságnál elöleges elhelyezéséről kiálitott szabályszerŭ elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassó 1885 évi Márczius hó 7-ik napján.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság üléséből.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta și pe linia Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta a căleĭ ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.